

zomer van 1904 en den daaropvolgenden winter bemoeit Steenhoff zich daadwerkelijk met de propaganda van Vincent's kunst. Terwijl de weduwe van Theo, in die dagen de echtgenoot van den schilder Mr. J. Cohen Gosschalk, in haar woning in de Brachthuiserstraat te Amsterdam de correspondentie der beide broeders ordende en de schilderijen (waar toen slechts weinigen naar omkeken) onder vriendschappelijke voorlichting van Steenhoff catalogiseerde en ook materieel wat beter verzorgde, was de 'onderdirecteur der Schilderijen-afdeeling' direct doende om, tégen den toen heerschenden stroom in, in 's Rijksmuseum werken van Vincent te doen opnemen.

Aan de Van Gogh-tentoonstelling van 1904 had Steenhoff een warm aandeel gehad. Direct daarna heeft hij, ondanks officieele en inofficieele sterke tegenwerking doorgezet, dat twee teekeningen van den omwentelaar der moderne schilderkunst in de benedenvertrekken werden opgenomen. Twéé teekeningen. . . Méér ging in 't geheel niet! Geen enkel schilderstuk b.v. . . Men moet onwillekeurig glimlachen, als men bedenkt, hoe een kwart eeuw later op de groote Eere-Tentoonstelling van Vincent's werken in het Stedelijk Museum te Amsterdam (6 Sept.—2 Nov. '30) alles, wat officieel is of wat gaarne onder de bescherming van het officieele wissels trekt op anderer verdiensten, zich daar verdrong. . . Onze vriend Steenhoff liep tusschen die menschen door, hier schilderijen uitleggend en daar weer een praatje makend, en het was hem verre, ironisch te glimlachen. Dat was nu weer te danken aan zijn menschelijken eenvoud en belangeloosheid. Hij verheugde zich, zonder meer, dat eindelijk zoo'n groote tentoonstelling plaats had. Als hem iets verdriette, dan was het, dat een of ander arrangement in de zalen niet deugde, of dat wellicht de lijsten wat eentonig werkten, of iets van dien aard.

Had hij, die Vincent's naam en werken geërfd heeft, er niet persoonlijk voor gezorgd, Steenhoff zou zeker niet zijn uitgenoodigd tot het overigens officieele curatorium toe te treden, dat over de thans permanente verzameling in hetzelfde museum te waken heeft.

Wij noemden hier de Van Gogh-tentoonstelling van 1930.

De beide Van Gogh-tentoonstellingen, die van 1904 en van 1930, omvatten meteen ongeveer de heele tweede levensperiode van Willem Steenhoff. Dat hij die tweede levensperiode, die door een diepe breuk van zijn vorige gescheiden is, inging en haar handhaafde, beteekende, dat de man, die eindelijk door zijn aanstelling tot onder-directeur aan bekrompen levensomstandigheden was ontsnapt, en daarvan in steeds grootere mate zich had kunnen bevrijden, onbarmhartig in den bestaansnood werd teruggeworpen, en men mag wel zeggen, dat hij tot kort vóór zijn dood daardoor niet anders dan moeilijkheden heeft gekend. Men mag dat zeggen, maar ook: men moet dat in een levensbe-